

UCHWAŁA NR XIX/242/25
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 29 września 2025 r.

w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego dotyczącego umowy handlowej Unia Europejska – Mercosur oraz wezwania Prezesa Rady Ministrów do jej skutecznego zablokowania

Na podstawie art. 18 pkt. 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 581) oraz § 101 pkt 3 Statutu Województwa Świętokrzyskiego (t.j. Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2020 r., poz. 2612) uchwala się, co następuje:

§ 1. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego przyjmuje stanowisko dotyczące umowy handlowej Unia Europejska – Mercosur oraz wezwania Prezesa Rady Ministrów do jej skutecznego zablokowania, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Stanowisko przekazuje się:

- 1) Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezesowi Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 4) Posłom do Parlamentu Europejskiego z okręgu wyborczego nr 10;
- 5) Parlamentarzystom Województwa Świętokrzyskiego;
- 6) Samorządom Województw;
- 7) Samorządom Gmin i Powiatów Województwa Świętokrzyskiego;
- 8) Mieszkańcom Województwa Świętokrzyskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu oraz strony internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa
Świętokrzyskiego

Andrzej Bętkowski
Andrzej Bętkowski

Załącznik do uchwały nr XIX/242/25
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 września 2025 r.

Stanowisko
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
dotyczące umowy handlowej Unia Europejska - Mercosur
oraz wezwania Prezesa Rady Ministrów do jej skutecznego zablokowania

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, działając w interesie mieszkańców regionu, w szczególności producentów rolnych i przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego, wyraża sprzeciw wobec przyjętej przez Komisję Europejską umowy handlowej pomiędzy Unią Europejską a państwami Mercosur oraz wobec propozycji jej tymczasowego stosowania. Zakres liberalizacji w najbardziej wrażliwych segmentach rolnictwa stwarza istotne ryzyko dla stabilności rynków i dochodów gospodarstw rodzinnych w województwie świętokrzyskim. Kluczowym źródłem zagrożeń są preferencyjne kontyngenty importowe na mięso wołowe, drób i cukier trzcinowy. Zgodnie z oficjalnym materiałem Komisji Europejskiej umowa przewiduje roczny kontyngent 99 tysięcy ton wołowiny objętej 7,5-procentowym cłem (55% mięsa świeżego i 45% mrożonego), 180 tysięcy ton drobiu wprowadzanego bezcłowo w okresie pięcioletnim oraz 180 tysięcy ton surowego cukru trzcinowego przeznaczonego do rafinacji w ramach istniejącego kontyngentu. Dodatkowo otwierane są preferencje dla etanolu i innych produktów rolnych.

Rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze stanowią jeden z filarów gospodarki regionu. Według danych Urzędu Statystycznego w Kielcach zbiory owoców z drzew w 2023 roku wyniosły 659,9 tysiąca ton, a skup owoców 351,2 tysiąca ton, co odpowiadało 11,4% wartości krajowej. Skup buraków cukrowych osiągnął 205,4 tysiąca ton przy powierzchni upraw 3,1 tysiąca hektarów i zbiorach 225,2 tysiąca ton, co oznaczało wzrost o ponad 80% w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Pogłowie bydła wyniosło 138,4 tysiąca sztuk, a drobiu 5,43 miliona sztuk. Łączna wartość skupu produktów zwierzęcych wyniosła 1,0546 miliarda złotych, a całego skupu produktów rolnych 1,8064 miliarda złotych. Struktura agrarna województwa charakteryzuje się dominacją gospodarstw rodzinnych o niewielkiej powierzchni. Według danych ARiMR przeciętne gospodarstwo w regionie liczyło w 2023 roku 6,05 hektara, co wskazuje na szczególną podatność na wahania cen i nieuczciwą konkurencję z importem taniej żywności produkowanej w odmiennych warunkach klimatycznych, ekonomicznych i regulacyjnych.

Wprowadzenie kontyngentu 99 tysięcy ton wołowiny z krajów Mercosur może spowodować presję cenową w sektorze, w którym w województwie odnotowano wzrost skupu żywca wołowego o 10,8% rok do roku. Jeszcze większe zagrożenie niesie liberalizacja importu drobiu. W 2023 roku w regionie skupiono 34,9 tysiąca ton kurcząt, a drób stanowił ponad jedną trzecią wartości skupu żywca rzeźnego. Kontyngent na 180 tysięcy ton drobiu bezcłowo może prowadzić do gwałtownego spadku opłacalności produkcji. Podobnie rynek cukru gdzie rośnie areał i produkcja buraków cukrowych- stanie się narażony na konkurencję ze strony tańszego cukru trzcinowego, co może obniżyć kontraktację i ograniczyć rentowność upraw.

Komisja Europejska wskazuje, że mechanizmy ochronne zawarte w porozumieniu, w tym monitoring importu, szybkie procedury dochodzeniowe, możliwość zawieszenia preferencji oraz fundusz kryzysowy o wartości około jednego miliarda euro rocznie, mają zabezpieczać interesy producentów. Jednakże charakter tych instrumentów jest reaktywny, a ich uruchomienie następuje dopiero po stwierdzeniu szkody. W warunkach województwa świętokrzyskiego, gdzie dominuje rolnictwo rodzinne, opóźniona reakcja może oznaczać trwałą utratę płynności i zdolności produkcyjnych wielu gospodarstw.

Eksport artykułów rolno-spożywczych z Polski w 2024 roku osiągnął wartość 53,5 miliarda euro, stanowiąc 14,7% całkowitego eksportu. Liberalizacja importu produktów rolnych z Ameryki Południowej, gdzie standardy produkcji są niższe, niesie ryzyko utraty konkurencyjności nie tylko gospodarstw i zakładów przetwórczych w województwie świętokrzyskim, lecz także całego krajowego sektora rolno-spożywczego.

Mając powyższe na uwadze, Sejmik Województwa Świętokrzyskiego wzywa Prezesa Rady Ministrów do podjęcia wszelkich działań na forum Unii Europejskiej w celu skutecznego zablokowania przyjęcia umowy UE-Mercosur w obecnym kształcie. Domagamy się przeprowadzenia rzetelnej i publicznej analizy skutków gospodarczych dla poszczególnych regionów, ze szczególnym uwzględnieniem województwa

świętokrzyskiego. Apelujemy także o opracowanie krajowych instrumentów osłonowych, w tym automatycznych klauzul ochronnych reagujących na wzrost importu lub spadki cen oraz narzędzi wsparcia płynnościowego dla gospodarstw rodzinnych i przetwórci.

Tylko takie działania pozwolą zabezpieczyć interesy polskich rolników i konsumentów oraz zagwarantować stabilność rozwoju społeczno-gospodarczego regionu świętokrzyskiego i Polski.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa
Świętokrzyskiego

Andrzej Bętkowski
Andrzej Bętkowski